

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัตรเครดิตต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ด้านการทุจริตด้วยบัตรเครดิต โดยใช้วิธีการศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Survey) ได้แก่ หนังสือ เอกสารทางวิชาการ วารสาร บทความ รายงานการวิจัย เอกสารเผยแพร่ รายงาน การประชุม วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษา

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล พรรณนาประกอบตาราง แผนภูมิอธิบาย และสรุปผลของการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำถามประกอบด้วยคำถามชนิดปลายปิด (Closed Ended Question) และปลายเปิด (Open Ended Question) ประกอบด้วยเนื้อหาเพื่อให้ครอบคลุมถึงเรื่องที่จะศึกษาวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัตรเครดิตของธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารไทยพาณิชย์

ชุดที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

ลักษณะคำถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ อาชีพ ตำแหน่งงาน ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเรื่องความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำเนินคดี ด้านบัตรเครดิต

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ด้านการทุจริตด้วยบัตรเครดิต

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการทำงาน

ส่วนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม บัตรเครดิต

การสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้จัดทำตามขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ครบถ้วนและครอบคลุม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจ พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความเหมาะสม เทียบตรงของเนื้อหา (Contents validity) ก่อนนำไปทดลองใช้

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Pre-test) กับเจ้าหน้าที่ธนาคาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งอยู่นอกเหนือจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มละ 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ให้ได้ไม่ต่ำกว่า 0.75 ของแบบสอบถาม ซึ่งผลการทดสอบแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ธนาคารมีค่า Alpha เท่ากับ .8317 ส่วนแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจมีค่า Alpha เท่ากับ .9244

ลักษณะแบบสอบถามและเกณฑ์ในการประเมินค่า

ลักษณะคำถามในแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 มีข้อความที่มีความหมายเชิงบวก (Positive Item) และเชิงลบ (Negative Item) โดยแบ่งคำตอบออกเป็น 5

ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมาย

การแปลความหมาย ของระดับคะแนนเฉลี่ย เพื่อทำการประเมินระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาจะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือระดับต่ำ ระดับปานกลาง และ ระดับสูง โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} = 1.33 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย	1.00-2.33	แปลความหมายว่า	ระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย	2.34-3.66	แปลความหมายว่า	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.67-5.00	แปลความหมายว่า	ระดับสูง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เพื่อศึกษาทัศนะของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัตรเครดิตต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ด้านการทุจริตด้วยบัตรเครดิต ซึ่งได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัตรเครดิตของธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งสิ้น 159 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้ตารางของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กำหนดความคลาดเคลื่อน (e) 0.05 พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นจำนวน 114 คน

$$\text{สูตรที่ใช้คือ } n = \frac{N}{1+N[e]^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา
 e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05

$$\text{เมื่อแทนสูตร กลุ่มตัวอย่าง} = \frac{159}{1+159[0.05]^2}$$

ดังนั้นขนาดของกลุ่มประชากรครั้งนี้จึงเท่ากับ 114 คน

ตารางที่ 3.1

จำนวนประชากรและสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแยกตามหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวน ประชากร (คน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ธนาคารกรุงเทพ	20	14
ธนาคารกรุงไทย	30	22
ธนาคารกสิกรไทย	30	22
ธนาคารไทยพาณิชย์	45	32
กองบังคับการปราบปรามอาชญากรรม ทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี	34	24
รวม	159	114

ที่มา: ข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์และกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ณ วันที่ 31 มกราคม 2550

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Documentary Research) ผู้ศึกษาได้ศึกษาและค้นคว้าจากทฤษฎี แนวคิด ข้อมูลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Survey Research) ประกอบด้วย
 - 2.1 ผู้ศึกษาได้ทำหนังสือขอความร่วมมือจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์สาขาการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถึงผู้บังคับการกองบังคับการปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
 - 2.2 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปให้เจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเป็นผู้แจกแบบสอบถามให้ และผู้ศึกษากลับไปรับแบบสอบถามคืนภายหลัง
 - 2.3 เมื่อได้ข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนและเนื้อหาที่ต้องการ
 - 2.4 ดำเนินการแจกแบบสอบถาม บันทึกข้อมูลที่ได้ และดำเนินการตรวจสอบแบบสอบถาม ความถูกต้องของข้อมูลและคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS = Statistical Package for the Social Sciences)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS หรือ Statistical Package for Social Science) ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษามานำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ศึกษานำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำตอบ เปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลข และนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ใช้อัตราส่วนร้อยละ (Percentage)
2. หาค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต (Means) และหาค่าความแปรปรวน (Standard Deviation) สำหรับค่าความคิดเห็น

สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$P = \frac{\sum f \times 100}{N}$$

P	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ / จำนวนคำตอบ
N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

2. ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
f	แทน	จำนวนความถี่ของคำตอบ
x	แทน	ค่าของน้ำหนักในแต่ละข้อ
N	แทน	จำนวนคำตอบทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \frac{\sqrt{\sum f(x - \bar{x})^2}}{N - 1}$$

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
f	แทน	จำนวนความถี่ของคำตอบ
x	แทน	ค่าของน้ำหนักในแต่ละข้อ
N	แทน	จำนวนคำตอบทั้งหมด

การนำเสนอผลการศึกษา

ในการนำเสนอผลการศึกษา ผู้ศึกษานำเสนอในรูปแบบสถิติพรรณนา และตารางประกอบ
บรรยาย